

Psikolojinin Temel Süreçleri - 4

1. Duyumdan farklı olarak algı psikolojik yapı, toplumsal koşullar, bireyin ihtiyaç ve beklentileri gibi pek çok unsurdan etkilenebilmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi algıya bir örnek olamaz?

- A) Ani bir ses karşısında bireyin irkilmesi
- B) Sınıfa yeni başlayan bir öğrencinin fark edilmesi
- C) Aç olan birinin lokantaları herkesten daha önce görmesi
- D) Bir sporcunun televizyonda spor haberlerine yönelmesi
- E) Sınava hazırlanan öğrencinin kitapçıda test kitaplarına bakması

2. Yüz metre ilerideki bir ormanı görür görmez algımız hemen devreye girer. Bu süreçte öndeki ağaçları daha ayrıntılı algılayabilir, yapraklarından ne ağacı olduğunu çıkarabiliriz. Fakat ormandan uzaklaştıkça ayrıntılar kaybolmaktadır. Önde yer alanları; dalı, yaprağı, gövdeleriyle bir ağaç, uzaklaştıkça ağaçları ise orman diye nitelendiririz.

Gestaltçı yaklaşıma göre bu durum aşağıdaki kavram çiftlerinden hangisiyle ifade edilir?

- A) Algıda derinlik – Algıda bütünlük
- B) Algıda yakınlık – Algıda bütünlük
- C) Algıda seçicilik – Algıda tamamlama
- D) Psikolojik illüzyon – Algıda gruplama
- E) Algıda yakınlık – Algıda seçicilik

3. Algılama sürecimizi içsel ve dışsal unsurlar doğrudan veya dolaylı olarak etkilemektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi algıyı etkileyen faktörler bakımından değerlendirildiğinde diğerlerinden farklıdır?

- A) Beklenti
- B) Deneyim
- C) Ön yargı
- D) Uyarıcı tekrarı
- E) Olaya karşı ilgi

4. **Aşağıdakilerden hangisi fiziksel illüzyona verilen bir örnek olamaz?**

- A) Karanlıkta bir çubuğun yılan gibi algılanması
- B) Tren raylarının ufukta birleşiyor gibi algılanması
- C) Dikey çizginin yatay çizgiden daha uzun algılanması
- D) Yanıp sönen bir dizi ampulün hareketliymiş gibi algılanması
- E) Su dolu bardağa konulan çay kaşığının kırık olarak algılanması

5. Bir lokantada yemek listesini inceleyen iki kişiden aç olanı daha çok yemeklere; susuz olanı ise daha çok içeceklerle yönelecektir.

Bu açıklamada algıyı etkileyen aşağıdaki faktörlerden hangisi üzerinde durulmaktadır?

- A) Şekil - zemin ilişkisi
- B) Bireyin bulunduğu ortam
- C) Uyarıcının yeni olması
- D) Bireyin ihtiyaçları
- E) Uyarıcının hareketli olması

6. **Dikkati etkileyen faktörler bakımından değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisi diğerlerine göre farklıdır?**

- A) Yemyeşil bir bahçede bir gelinciğin fark edilmesi
- B) Güçlü bir ışık karşısında göz bebeklerinin küçülmesi
- C) Ortamdaki kötü kokunun fark edilmesi
- D) Bir sesin kısa aralıklarla art arda tekrar etmesi
- E) Aç olan birinin pastanede yiyeceklere yönelmesi

Psikolojinin Temel Süreçleri - 4

7. Dikkat, iç ve dış faktörler tarafından belirlenmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi dikkati etkileyen faktörler bakımından diğerlerinden farklı bir niteliktedir?

- A) İnsanın gereksinimleri
- B) İlgi, merak ve duygular
- C) İhtiyaç ve beklentiler
- D) Geçmiş yaşantılar
- E) Alışılmışın dışındaki uyarıcılar

8. Duyum, uyarıcının duyu organları aracılığı ile duyumsanmasıdır. Algı ise alıcı hücrelerin, dış çevredeki fiziksel enerjiyi, zihinde sinirsel enerjiye dönüştürmesiyle gerçekleşir. Zihin içinde bulunduğu durumda, beklentilerini, geçmiş yaşantılarını, diğer duyu organlarından gelen başka duyumları, toplumsal ve kültürel etkenleri de hesaba katabilir.

Aşağıdakilerden hangisi duyum ile algı arasındaki bu farklılığı ifade eder?

- A) Duyum bilinçte, algı bilinç öncesinde gerçekleşir.
- B) Duyum beyin merkezli, algı duyu organı temellidir
- C) Algı duyuma göre daha basit düzeylidir.
- D) Geçmiş yaşantılar algının temel belirleyicisidir.
- E) Duyumda uyarıcı birebir alınır, algıda ise anlam verme vardır.

9. Gündü sosyal ve fizyolojik kökenden kaynaklanmakla birlikte, organizmayı harekete geçirerek bir amaca ulaşması için ona bir takım davranışlar yaptıran güçtür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ihtiyaç ve sonuç itibarıyla diğerlerinden farklıdır?

- A) Acıkma-Yemek yeme
- B) Susuzluk-Su içme
- C) Başarma-Ders çalışma
- D) Hayatta kalma-Solunum
- E) Yorgunluk-Uyku

10. Fizyolojik güdülere birincil, sosyal güdülere ise ikincil güdüler adı verilir. Birincil güdüler hayati olmalarına karşın, her zaman birincil önceliğe sahip olmayabilir.

Buna göre aşağıdaki durumlardan hangisi sosyal güdülerin daha öncelikli olduğu bir duruma örnek gösterilebilir?

- A) Aç olan birinin pis olsa da çöpten yiyecek alması
- B) Susayan birinin arkadaşının yarım şişe suyunu içmesi
- C) Uykusuz olan birinin ısrarla sınavına çalışması
- D) Yorgun olan annenin çocuğunu sırtından indirmesi
- E) Aç olan birinin marketten yiyecek satın alması

11. Kitapçılara gittiğimde, kitapseverlerle aynı havayı tenefüs etmekten keyif alıyorum. Farklı türden yazılı eserler ayrı bölümlerde tasniflenmiş ve her bölüme ilgi duyan pek çok insan görebilirsiniz. Hatta bir süre sonra, kim hangi bölüme gidecek tahmin etmeye başlıyorsunuz.

Buna göre amaçlı davranış hakkında aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) İnsanların motivasyonu ve ilgisine bağlı olarak değişmektedir.
- B) Tüm insanlarda aynı şekilde gerçekleşir.
- C) Sosyal ihtiyaçlar belirleyicidir.
- D) Belli bir hedefi yoktur.
- E) İçinde bulunulan ortam davranışın amacını belirler.

12. Ders başarısı düşük bir öğrencinin ailesi, bunun nedenini çocuğunun arkadaş çevresine bağlamaktadır. Çocuklarıyla konuşup, okulunu değiştirerek başarı düzeyini arttırmışlardır. Ancak çevresel koşulların değişmesi başarı için tek koşul mudur? Eğer çocuk buna inanmasaydı başarılı olabilir miydi? Başarının sırrı, anne babanın çocukla empati kurması ve onun buna inanmasıdır.

Parçada anlatılmak istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olumsuz çevre koşullarına rağmen başarılı olmak mümkündür.
- B) Çocuğun sahip olduğu sosyo-ekonomik çevre başarılı olmasını sağlamıştır.
- C) Başarı anne babanın dışsal motivasyonu ile gerçekleşmiştir.
- D) Başarı ailenin ilgisinin yanında çocuğun buna inanması ve çalışmasıyla gerçekleşmiştir.
- E) Çocukların başarısız olmasının en önemli nedeni arkadaş çevresidir.

